

EEE 1608/1/25
REV 1

KÖVETKEZTETÉSEK

Tárgy: Az EGT-Tanács 61. ülésén (Brüsszel, 2025. november 20.) elfogadott következtetések

---

Az EGT-Tanács hatvanegyedik ülésére 2025. november 20-án került sor Brüsszelben, Porgerður Katrín Gunnarsdóttir izlandi külügyminiszter elnököletével. Az ülésen részt vett Marie Bjerre, Dánia Európa-ügyi minisztere az Európai Unió Tanácsa elnökségének képviselőjeként; Espen Barth Eide norvég külügyminiszter; Sabine Monauni, Liechtenstein külügy-, környezetvédelmi és kulturális minisztere, továbbá részt vettek az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat képviselői.

Az EGT-Tanács tagjai megvitatták az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (EGT-megállapodás) általános működését, és irányadó vitát tartottak „Az uniós egyszerűsítési menetrend és az EGT-megállapodás” témájában.

Ukrajna

1. Emlékeztetve korábbi következtetéseikre, az EGT-Tanács tagjai újól meg erősítették, hogy továbbra is rendíthetetlenül támogatják Ukrajna függetlenségét, valamint a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását. Az EGT-Tanács tagjai a hasonlóan gondolkodó partnerekkel és a szövetségesekkel koordinálva továbbra is átfogó politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást fognak nyújtani Ukrajnának és népének.
2. A béke érdekében tett folyamatos amerikai és európai diplomáciai erőfeszítések, valamint annak ellenére, hogy Ukrajna kész a békére törekedni, Oroszország növelte az Ukrajna elleni rakéta- és dróntámadások intenzitását, különösen a polgári lakosságot és a polgári infrastruktúrát célozva, ami azt mutatja, hogy Oroszországnak nincs valódi politikai akarata arra, hogy véget vessen agressziós háborújának, és érdemi béketárgyalásokat folytasson. Az EGT-Tanács tagjai ismételt arra sürgették Oroszországot, hogy egyezzen bele a teljes körű, feltétel nélküli és azonnali tűzszünetbe – amelybe Ukrajna 2025 márciusában beleegyezett –, és újól meg erősítették, hogy az EGT-Tanács tagjai támogatják az átfogó, igazságos és tartós, az ENSZ Alapokmányában foglalt elveken és a nemzetközi jogon alapuló ukrainai békét. E tekintetben az EGT-Tanács tagjai emlékeztettek a 2025. március 6-án meghatározott elvekre, amelyeknek irányadónak kell lenniük a béketárgyalások során.
3. Az EGT-Tanács tagjai továbbra is hozzá fognak járulni a béketörekvésekhez, különösen a tette készek koalíciója révén, az Egyesült Államokkal együttműködésben és a globális kapcsolatteremtésük fokozásával.

Együttműködés az EGT-ben

4. Az EGT-Tanács hangsúlyozta az EGT-megállapodás folytatódó és növekvő jelentőségét, amelyet – különösen a geopolitikai bizonytalanságok közepette – az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti kapcsolatok egyik fő alapjaként tölt be, és kiemelte a megállapodás kétpilléres szerkezetének fontosságát.
5. Megállapította, hogy az EGT-tag EFTA-államok a bizottságokban, szakértői csoportokban, tanulmányokban és ügynökségekben való részvételük, valamint észrevételeik benyújtása útján konstruktívan hozzájárulnak az EGT-vonatkozású uniós jogszabályokkal és programokkal kapcsolatos döntés-előkészítési folyamathoz.
6. Az EGT-Tanács elismerte továbbá az EFTA Felügyeleti Hatóság és az Európai Bizottság ahhoz való konstruktív hozzájárulását, hogy az EGT-megállapodásnak való megfelelést valamennyi EGT-tagállamban figyelemmel kísérik.
7. Az EGT-Tanács hangsúlyozta annak fontosságát, hogy az EGT-tag EFTA-államok miniszterei meghívást kapjanak az uniós elnökségek által szervezett olyan nem hivatalos uniós miniszteri találkozókra és miniszteri konferenciákra, amelyek relevánsak ezen államoknak a belső piacon való részvétele szempontjából. Elismerését fejezte ki a jelenlegi dán elnökségnek és a soron következő elnökségeknek e gyakorlat folytatásáért.
8. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy a jól működő belső piac Európa-szerte fontos szerepet játszik a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés feltételeinek előmozdításában. Emlékeztetett arra, hogy a négy szabadság, valamint az egyenlő és tisztességes versenyfeltételek milyen előnyökkel járnak a vállalkozások számára, hangsúlyozva, hogy a belső piac szabályai fokozzák az innovációt, a versenyképességet és a kereskedelmet.
9. Az EGT-Tanács egyetértett abban, hogy tovább kell erősíteni az EGT-megállapodással és a polgárok és a vállalkozások számára e megállapodásban gyökerező előnyökkel kapcsolatos kommunikációt. Hangsúlyozta, hogy minden szerződő félnek érdeke, és a belső piac megfelelő működése szempontjából is előnyös lenne, hogy EGT-szerte minden szinten ismertebbé váljon az EGT-megállapodás tartalma. Az EGT-Tanács ezért arra buzdította az EGT-államokat, hogy gondoskodjanak az EGT-megállapodással kapcsolatos információk könnyű és egyszerű hozzáférhetőségéről.

10. A parlamenti együttműködés, valamint a gazdasági és szociális partnerek közötti együttműködés fontos szerepének tudatában az EGT-Tanács nyugtázta az EGT Parlamenti Vegyes Bizottság azon állásfoglalását, amelyet a 2025. május 25-én Akureyriben tartott 63. ülését követően fogadott el az EGT Vegyes Bizottságnak az EGT-megállapodás 2024. évi működéséről szóló éves jelentéséről.

Politikai párbeszéd

11. Az EGT-Tanács megállapította, hogy az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti szoros partnerség a legjobb garancia valamennyi fél hosszú távú jólétére és a stabilitásra. E szoros partnerség hozzájárult a békére, a demokráciára, a jogállamiságra és az emberi jogokra épülő Európa megteremtéséhez. Az EGT-Tanács üdvözölte az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, valamint Izland, Liechtenstein és Norvégia külügyminiszterei közötti, miniszteri szinten folytatott politikai párbeszédet, amelynek keretében a résztvevők nem hivatalos véleménycserét tartottak olyan közös érdekű aktuális külpolitikai kérdésekről, mint például Ukrajna/Oroszország, a transzatlanti kapcsolatok és a Közel-Kelet, hangsúlyozva annak fontosságát, hogy a jövőben is meghívjanak tisztviselőket az EGT-tag EFTA-államokból az EU Tanácsa munkacsoportjainak üléseihez kapcsolódóan tartott politikai párbeszédre.

Az EGT-vonatkozású uniós jogi aktusok beépítése az EGT-megállapodásba

12. Tudomásul véve az EGT Vegyes Bizottságnak az elért eredményekről szóló jelentését, az EGT-Tanács méltatta a Vegyes Bizottság által az EGT-megállapodás további sikeres és megfelelő működésének biztosítása érdekében végzett munkát.
13. Az EGT-Tanács nyugtázta az EGT-megállapodásba beépítendő uniós jogi aktusok számának csökkentésére irányuló, folyamatban lévő munkát, továbbá elismerte, hogy 2025-ben az uniós intézmények és az EGT-tag EFTA-államok közös erőfeszítéseinek eredményeképpen jelentős előrelépés történt. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a hátralék még mindig nagy, és rámutatott, hogy további erőfeszítéseket kell tenni, valamint fenn kell tartani a szoros együttműködést a régóta lezáratlan ügyekben a jogbiztonságnak és az egységességnek az EGT-n belüli biztosítása érdekében. Az EGT-Tanács hangsúlyozta továbbá annak fontosságát, hogy az uniós vívmányokat időben átültessék a nemzeti jogrendszerekbe.

Gazdasági biztonság és a belső piac versenyképessége

14. Az EGT-Tanács elismerte, hogy a nemzetközi kereskedelem jelenleg kihívásokkal szembesül a globális ellátási láncokra nehezedő nyomás miatt, és újólág megerősítette a nyitott, tisztességes és fenntartható kereskedelem és a szabályokon alapuló kereskedelmi kapcsolatok iránti elkötelezettségét.
15. Az EGT-Tanács kiemelte továbbá, hogy a belső piac fontos szerepet játszik Európa versenyképességének, –a gazdaság nyitottságának megőrzése mellett – stratégiai autonómiájának, gazdasági biztonságának, rezilienciájának, élelmezésbiztonságának, ipari megújulásának, reziliens technológiai vezető szerepének és üzleti helyszínként meglévő vonzerejének biztosításában. Az EU-nak és az EGT-tag EFTA-államoknak közös érdekük a jól működő belső piac biztosítása és az egyenlő versenyfeltételek fenntartása mind globálisan, mind a belső piacon belül, miközben új szakpolitikákat és kezdeményezéseket alakítanak ki a geopolitikai kihívások kezelésére az olyan területeken, mint a globális verseny, az éghajlatváltozás, a – zöld és digitális – kettős átállás, a stratégiai függőségek, valamint az ellátási láncok kockázatai a stratégiai ágazatokban.
16. Az EGT-Tanács kiemelte annak fontosságát, hogy innováció- és vállalkozásbarát környezetet biztosítsanak a versenyképesség EGT-szerte történő erősítése érdekében, és megállapította, hogy csökkenteni kell az érzékeny ágazatokban a stratégiai függőségeket, valamint egyszerűsíteni kell a szabályozási folyamatokat. Üdvözölte a szabályok egyszerűsítését és a szükségtelen adminisztratív terhek csökkentését célzó jogalkotási és nem jogalkotási kezdeményezésekre irányuló erőfeszítéseket; az előbbieket közé tartoznak az omnibusz javaslatok is, amelyek különösen fontosak – az EGT-ben működő vállalkozások túlnyomó többségét kitevő – kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára.
17. Az EGT-Tanács hangsúlyozta az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti szoros együttműködés jelentőségét a tekintetben, hogy fokozni lehessen a gazdasági biztonságot és a rezilienciát, valamint hogy a kínálat diverzifikálása és a belső piacon a gyártási kapacitások kiépítése révén biztosítani lehessen és meg lehessen erősíteni az ellátási láncokat, különösen a nulla és alacsony kibocsátású technológiák területén – összhangban a Párizsi Megállapodás szerinti első globális értékelés 28. pontjával –, továbbá a csipek és a kritikus fontosságú nyersanyagok területén. Az EGT-n belüli gazdasági biztonság fókuszában a következőknek kell állniuk: az EGT egésze versenyképességének előmozdítása és a közös gazdasági biztonsági kockázatokkal szembeni védelem biztosítása, valamint a többi, közös érdekekkel rendelkező országgal való partnerség előmozdítása.

18. Az EGT-Tanács elismerte, hogy a 2024–2029-es időszakra szóló uniós stratégiai menetrend megfelelő válaszokat adott az EGT-államok közös kihívásaira. Üdvözölte az olyan mélyebb és reziliensebb belső piac kialakítására irányuló erőfeszítéseket, amely képes hozzájárulni a kulcsfontosságú jövőbeli technológiák fejlesztéséhez és Európa hosszú távú versenyképességének biztosításához, valamint üdvözölte az Európa erejének és biztonságának megőrzésére irányuló erőfeszítéseket.

Éghajlatváltozás, biológiai sokféleség és a zöld átállás

19. Az EGT-Tanács egyetértett abban, hogy a fenntartható, szociálisan méltányos, klímasemleges és környezetbarát jövőbe való átmenet biztosításához továbbra is magas ambíciószintre, kollektív erőfeszítésekre és sürgős fellépésre van szükség. Felszólított arra, hogy az energiarendszerekben igazságos, szervezett és méltányos módon, az 1,5 °C-os pályához igazodva valósuljon meg a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás, felgyorsítva a fellépést ebben a döntő fontosságú évtizedben, hogy ezáltal legkésőbb 2050-re – a rendelkezésre álló legjobb tudományos ismeretekkel összhangban – el lehessen érni a nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátást. Az EGT-ben rejlő lehetőségeket szem előtt tartva megismételte azon felhívást, amely szerint 2030-ig globális szinten háromszorosára kell növelni a megújulóenergia-kapacitást és kétszeresére az energiahatékonyság-javító intézkedések átlagos éves ütemét, valamint fel kell gyorsítani a kibocsátásmentes, illetve alacsony kibocsátású technológiák bevezetésének ütemét. Üdvözölte az európai ipar versenyképességének és dekarbonizációjának biztosítására irányuló uniós erőfeszítéseket.
20. Az EGT-Tanács elismerte a biztonságos, megfizethető és fenntartható energiaellátás, valamint az európai energetikai infrastruktúra hibrid és egyéb fenyegetésekkel szembeni védelmének fontosságát. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy egy, a dekarbonizációra és a versenyképességre vonatkozó átfogó és technológiasemleges stratégiának kiszámíthatóságot kell biztosítania az ipar számára, és arra kell törekednie, hogy Európába vonzza, bővítse és megtartsa a vállalkozásokat.
21. Az EGT-Tanács elismerte, hogy Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja káros hatást gyakorol az európai energiaágazatra, és nyugtázta az Európai Bizottság REPowerEU tervének végrehajtása terén elért eredményeket. Az EGT-Tanács nyugtázta az orosz fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetésére vonatkozó uniós ütemterv közelmúltbeli közzétételét, amelynek célja az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentése.

22. Az EGT-Tanács kiemelte egyrészt a szén-dioxid-árzás kulcsfontosságú szerepét a zöld átállásban, másrészt hangsúlyozta az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti, folytatódó együttműködés kulcsfontosságú szerepét az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer fejlesztésében. Üdvözölte az EGT-tag EFTA-államoknak az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusba való bevonására irányuló, folyamatban lévő munkát. Az EGT-Tanács aláhúzta továbbá, hogy hatékony intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy biztosított legyen a kibocsátási adatok hitelessége, és folytatódjanak a harmadik országbeli adatok megbízhatóságának biztosítására irányuló erőfeszítések.
23. Az EGT-Tanács üdvözölte a Katonai Mobilitás csomagot, és kiemelte annak fontosságát, hogy a csomagnak adott esetben az EGT-tag EFTA-államokat és az EGT-megállapodást érintő vonatkozásaival kapcsolatban biztosított legyen a szoros együttműködés.
24. Mivel a közlekedés jelentős kibocsátási forrás Európában, az EGT-Tanács ismételtlen nyomatékosította, hogy az EGT-államoknak együtt kell működniük a fenntartható, versenyképes és reziliens közlekedési ágazat kialakítása érdekében. Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a zöld hajózásra és a zöld légi közlekedésre, valamint a repülőtéri és a kikötői infrastruktúrákra. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy a fenntartható közlekedési módokra és a fenntartható üzemanyagokra való áttérést az EGT-ben mindenütt fel kell gyorsítani, ugyanakkor pedig fenn kell tartani a távoli területek – köztük a szigetállamok és a legkülső régiók – összeköttetéseit, és biztosítani kell az igazságos átmenetet. A fenntartható üzemanyagokra való átálláshoz arra van szükség, hogy a kereslethez megbízható és léptékváltásra alkalmas kínálat párosuljon, valamint hogy ezzel párhuzamosan a kialakulóban lévő technológiákban rejlő lehetőségeket is felhasználjuk a hatékony dekarbonizáció elősegítésére. A rezilienciának az innováció, a rugalmas megfelelési mechanizmusok és a fenntartható infrastruktúrába történő beruházás segítségével történő kiépítése elengedhetetlen ahhoz, hogy meg tudjuk óvni a kereskedelmi forgalmat. Ezenkívül létfontosságú a vasúti kapacitások javítása és a közúti áru fuvarozásból származó kibocsátások csökkentése is.
25. Az EGT-Tanács kifejezésre juttatta, hogy teljes mértékben elkötelezett az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozása, a fenntartható energetikai átállás, valamint amellet, hogy versenyképességünk növelése érdekében továbbra is megvédje természeti világunkat és minden területen fellendítse körforgásos gazdaságunkat. Az EGT-Tanács kiemelte az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti folytatódó szoros együttműködés fontosságát az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célértékeik és célkitűzéseik elérése szempontjából, valamint hangsúlyozta a Párizsi Megállapodásban és a biológiai sokféleségre vonatkozó kunming-montreali keretben foglalt célkitűzések fenntartásának fontosságát.

Az EGT-Tanács egyetértett abban, hogy alapvető fontosságú kezelni a biológiai sokféleség csökkenését, és megjegyezte, hogy ennek létfontosságú része az EU szennyezőanyag-mentességi célkitűzése, valamint az az együttműködés, amely egy tisztább Európa és a toxikus anyagoktól mentes környezet megteremtésére irányul. Az EGT-Tanács kiemelte a körforgásos gazdaság területére vonatkozó szabályozás összehangolásának fontosságát, és hangsúlyozta, hogy ágazatokon átívelően meg kell erősíteni a vízgazdálkodás rezilienciáját.

26. Felismerve, hogy az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése globális kihívás, az EGT-Tanács újólapon megerősítette, hogy teljes mértékben elkötelezett az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendje, a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleségre vonatkozó Kunming-montreali keret végrehajtása mellett, mivel ezek a multilaterális eszközök alapvető fontosságú keretet biztosítanak az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni globális fellépés irányításához. Szem előtt tartva az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményével összefüggésben tartott COP28 és COP29 eredményeit, az EGT-Tanács nyomatékosította, hogy továbbra is fontos a Párizsi Megállapodásban vállalt megnövelt globális ambíciószint. Az EGT-Tanács üdvözölte az e célra irányuló, a 2030 utáni nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló közleményt, és felszólított minden olyan Felet, amely még nem nyújtotta be nemzetileg meghatározott hozzájárulását, hogy ezt sürgősen tegye meg. Hangsúlyozta, hogy a 2030 utáni nemzetileg meghatározott hozzájárulásoknak építeniük kell az első globális értékelés eredményeire, az előrehaladást és a lehető legnagyobb ambíciót kell tükrözniük – a különböző nemzeti körülmények figyelembevételével –, összhangban kell állniuk a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó kibocsátási pályákkal és a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekkel, valamint tartalmazniuk kell a gazdaság egészére kiterjedő abszolút kibocsátáscsökkentési célokat, amelyek valamennyi ÜHG-re, ágazatra és kategóriára kiterjednek, és be kell mutatniuk, hogy a Felek miként hajtják végre az első globális értékelésben foglaltakat. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy az országoknak meg kell határozniuk a nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozó célkitűzéseiket és/vagy fel kell gyorsítaniuk azok elérését, és ambiciózus párbeszédet kell folytatniuk a hasonlóan gondolkodó kulcsfontosságú partnerekkel. Az EGT-Tanács tudomásul vette továbbá Európa azon törekvését, hogy megtartsa vezető szerepét a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítésében, ideértve mindenképp a biológiai sokféleségről szóló Kunming-Montreal megállapodásban foglaltakat. Szem előtt tartva a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény részes felei 16. konferenciájának eredményét, az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy valamennyi félnek naprakésszé kell tennie vagy felül kell vizsgálnia a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti stratégiáit és cselekvési terveit annak érdekében, hogy sürgősen kezelni lehessen a biológiai sokféleség csökkenésének közvetlen és közvetett mozgatórugóit.

A digitális transzformáció

27. Az EGT-Tanács kiemelte, hogy a digitális korban a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének, a szerkesztői függetlenségnek és az újságíróknak a védelme alapvető fontosságú a jól működő demokratikus társadalom szempontjából, csakúgy, mint a vonatkozó uniós jogszabályokban – többek között a független média támogatásával és finanszírozásával kapcsolatban – meghatározott alapvető értékek tiszteletben tartása.
28. Az EGT-Tanács hangsúlyozta annak fontosságát, hogy az EGT-államok szorosan együttműködjenek a versenyképes, méltányos és reziliens digitális transzformáció biztosítása, valamint annak érdekében, hogy Európa globális vezető szereplővé váljon a stratégiai digitális technológiák terén. Kiemelte továbbá, hogy a digitális infrastruktúra és szolgáltatások integritásának és rezilienciájának a megőrzése alapvető fontosságú demokratikus társadalmaink védelméhez és európai értékeink érvényre juttatásához.
29. Az EGT-Tanács – megállapítva, hogy fel kell gyorsítani a mesterséges intelligencia elterjedését az ipar, valamint a kis- és középvállalkozások körében, továbbá az emberek és a bolygó javát szolgáló inkluzív és fenntartható mesterséges intelligenciáról szóló, 2025. február 11-én Párizsban elfogadott nyilatkozattal összhangban – támogatta a mesterséges intelligencia alkalmazásának ösztönzésére irányuló, javasolt stratégiát, és felszólított arra, hogy szorosan vonják be az EGT-államok hatóságait, iparát és civil társadalmát a stratégia végrehajtásába. Ezenkívül, az adatok társadalmi és innovációs értékének maximalizálása érdekében az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy további erőfeszítéseket kell tenni egy valódi Európai Adatunió létrehozása érdekében, többek között a hatályos jogszabályoknak való megfelelés egyszerűsítése és az adatkormányzás javítása révén.
30. Az EGT-Tanács nyomatékosította annak jelentőségét, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt és a digitális piacokról szóló jogszabályt hamarosan beépítik az EGT-megállapodásba. Tudomásul véve a mesterséges intelligencia (MI) potenciális gazdasági, környezeti és társadalmi előnyeit, az EGT-Tanács elismerte továbbá annak fontosságát, hogy a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály révén közös szabályozási keretet hozzanak létre az MI-re vonatkozóan Európában, valamint hogy biztosítsák, hogy a belső piacon forgalomba hozott és az EGT-ben használt MI-rendszerek biztonságosak, megbízhatóak és etikusak legyenek, továbbá tiszteletben tartsák az alapvető jogokat, az európai értékeket és az etikai elveket.

31. Az EGT-Tanács megjegyezte, hogy fontos megerősíteni a kiberbiztonságot, valamint megvédeni az embereket, az intézményeket és a kritikus infrastruktúrákat a hibrid fenyegetésekkel szemben. Üdvözölte a kórházak és az egészségügyi szolgáltatók kiberbiztonságára vonatkozó európai cselekvési tervről szóló bizottsági közleményt, valamint a kiberszolidaritásról szóló uniós jogszabályt és a kiberezilienciáról szóló rendeletet, és felszólította az EGT-megállapodás szerződő feleit, hogy folytassák a szoros együttműködést és mélyítsék el közös munkájukat a belső piac rezilienciájának növelése és a kibernetikus fenyegetések megelőzése érdekében.
32. Az EGT-Tanács elismerte, hogy a csipekről szóló európai jogszabály keretében meg kell erősíteni az európai félvezető-ökoszisztémát, mégpedig az ellátási láncok diverzifikálása, a technológiai vezető szerep fenntartása és a gyártási kapacitás fejlesztése révén, továbbá egy, a csipekről szóló második jogszabály keretében folytatni kell az ilyen irányú törekvéseket.

A szociális dimenzió

33. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy az EGT-megállapodás fontos szociális dimenzióval is rendelkezik, amely a munkajoggal, a munkahelyi egészséggel és biztonsággal, valamint a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdésekre terjed ki. Az EGT-Tanács elismerte a méltányos és jól működő munkaerőpiacoknak és szociális jóléti rendszereknek, a munkaerőpiaci részvétel növelésének, valamint a készségek és a munkaerőpiaci igények megfelelő összehangolásának a fontosságát, mivel ezek elengedhetetlenek a méltányos, zöld és digitális transzformáció megvalósításához és a belső piac versenyképességének megerősítéséhez.
34. Hangsúlyozva a szociális védelem, az esélyegyenlőség és a méltányos munkafeltételek biztosításának a fontosságát, az EGT-Tanács üdvözölte a szociális jogok európai pillérének – vagyis a befogadóbb, reziliensebb és versenyképesebb Európát célzó keretrendszernek – a végrehajtása terén elért eredményeket.

Együtműködés az egészségügy területén

35. Az EGT-Tanács elismerte a Covid19-világjárvány során az EGT-ben az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás kapcsán levont stratégiai tanulságokat. A belső piac integritásának és az EGT-megállapodás zökkenőmentes működésének biztosítása továbbra is alapvető fontosságú e tekintetben. Az EGT-Tanács kiemelte az európai egészségügyi unió kialakításának fontosságát, és kijelentette, hogy várakozással tekint az EU és az EGT-tag EFTA-államok közötti szorosabb együttműködés elé az egészségügyi felkészültség és reagálás terén. Az EGT-Tanács nyugtázta továbbá a kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló rendeletre irányuló javaslatot, amelynek az a célja, hogy lehetővé tegye reziliensebb ellátási láncok kialakítását, és megerősítse az európai gyártási kapacitásokat. Emellett az EGT-Tanács kijelentette, hogy várakozással tekint az uniós gyógyszerészeti jogszabályok reformja terén megvalósítandó olyan további előrehaladás elé, amely kiterjed a biztonságos, hatékony és megfizethető gyógyszerekhez való, időben történő és méltányos hozzáférésre, a gyógyszerellátás biztonságára, valamint az európai kutatás, beruházás, fejlesztés és gyógyszergyártás számára vonzó és innovációbarát környezet megteremtésére, továbbá nyugtázta a ritka betegségekkel és az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos intézkedéseket.
36. Az EGT-Tanács kiemelte, hogy meg kell erősíteni a gondozással és a mentális egészséggel kapcsolatos uniós intézkedéseket, és tovább kell javítani az egészségügyi rendszerek képességeit és rezilienciáját – ideértve az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát –, különösen azokon a területeken, ahol a világjárvány nyomán hiányosságokra derült fény.

Uniós programok és ügynökségek

37. Elismerve, hogy az uniós programok hozzájárulnak a zöldebb, digitálisabb és reziliensebb Európa kiépítéséhez, az EGT-Tanács hangsúlyozta annak fontosságát, hogy az EGT-tag EFTA-államok a 2021–2027-es időszakban számos uniós programban részt vegyenek, és méltatta a programokhoz való jelentős pénzügyi hozzájárulásukat.
38. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy az EGT-megállapodás 78. cikke kimondja, hogy a Szerződő Feleknek meg kell erősíteniük és ki kell terjeszteniük az együttműködést több, a négy alapszabadságon kívül eső területen is. Az EGT-tag EFTA-államok számára hozzáférést kell biztosítani azon programok valamennyi részéhez, amelyekben részt vesznek. Az EGT-Tanács rámutatott a kutatásbiztonság fokozásának fontosságára, és felszólította a feleket, hogy szorosan működjenek együtt e tekintetben, többek között kockázatkezelési és egyéb megfelelő intézkedések alkalmazása révén.

A megállapodás annak valamennyi tagja számára egyenlő jogokat és kötelezettségeket biztosít, a megfelelő működéséhez pedig elengedhetetlen, hogy ezeket az elveket tiszteletben tartsák. Az EGT-Tanács különösen arra ösztönözte az összes európai és nemzeti szintű végrehajtó szervet, hogy EGT-szerte terjesszék és népszerűsítsék a partnerségben rejlő lehetőségeket, továbbá biztosítsák, hogy az uniós programokban való részvétel során valamennyi szereplő teljes mértékben tisztában legyen az EGT-tag EFTA-államok jogaival és kötelezettségeivel.

39. Az EGT-Tanács rámutatott, hogy az űripar területén folytatott széles körű együttműködés elengedhetetlen Európa ipari bázisának megerősítéséhez, valamint a belső piac integritásának és megfelelő működésének megőrzéséhez. Nyugtázta, hogy folyamatban vannak az egyeztetések az EGT-tag EFTA-államoknak a biztonságos konnektivitási programban való részvételéről, valamint az uniós űrjogszabályra vonatkozó javaslatról.
40. Az EGT-Tanács – a többéves pénzügyi keretről a közeljövőben uniós szinten folytatandó tárgyalások eredményeinek befolyásolása nélkül – folyamatos párbeszédre szólított fel a 2027 utáni programozási időszak előkészítéséről annak biztosítása céljából, hogy az új programrendeleteket mielőbb beépítsék az EGT-megállapodásba, figyelembe véve, hogy az EGT-tag EFTA-államok részvétele az EGT-megállapodás rendelkezéseiből következik. Az EGT-Tanács kiemelte továbbá, hogy az EGT-megállapodással összhangban fontos biztosítani a szoros együttműködést az EGT-tag EFTA-államok és az Európai Unió között a jövőbeli uniós programok kialakítása során.
41. Az EGT-Tanács hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló uniós csomagot a közeljövőben beépítsék az EGT-megállapodásba a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás érdekében.

Pénzügyi mechanizmusok

42. Az EGT-Tanács emlékeztetett arra, hogy az EGT-megállapodás előírja az EGT-tag EFTA-államok részvételét a belső piacon, és ezzel összefüggésben arra is emlékeztetett, hogy az EGT-tag EFTA-államok – az EGT-megállapodás 115. cikkével összhangban, az EGT-megállapodás összes szerződő fele közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének előmozdítása érdekében – az EGT-n és a Norvég Finanszírozási Mechanizmuson keresztül a szerződő felek javára hozzájárulnak az EGT-n belüli társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentéséhez.
43. Az EGT-Tanács üdvözölte az Izland, Liechtenstein, Norvégia és az EU közötti, a 2021. május és 2028. április közötti időszakra vonatkozó EGT Finanszírozási Mechanizmusról szóló megállapodás, valamint a Norvégia és az EU közötti, a 2021. május és 2028. április közötti időszakra vonatkozó Norvég Finanszírozási Mechanizmusról szóló megállapodás 2025. augusztus 1-jei hatálybalépését.
44. Az EGT-Tanács üdvözölte az EGT-tag EFTA-államok és egyes kedvezményezett államok közötti kétoldalú egyetértési megállapodásoknak és programmegállapodásoknak a 2021. május és 2028. április közötti időszakra vonatkozó finanszírozási mechanizmusok sikeres végrehajtása céljából történő megkötését, továbbá kijelentette, hogy várakozással tekint a kétoldalú egyetértési megállapodásoknak és programmegállapodásoknak az összes kedvezményezett állam közötti, annak érdekében történő, mielőbbi megkötése elé, hogy világos keretet és ütemtervet határozzanak meg az alapok hatékony és időben történő végrehajtásához, mivel ez hozzá fog járulni a következő elfogadott tematikus prioritásokhoz: európai zöld átállás, demokrácia, jogállamiság és emberi jogok, valamint társadalmi befogadás és reziliencia.
45. Az EGT-Tanács hangsúlyozta, hogy a Szerződő Feleknek a 38D. jegyzőkönyv 10. cikkére figyelemmel felül kell vizsgálniuk az Európai Gazdasági Térségen belüli gazdasági és szociális egyenlőtlenségek kezelésének szükségességét, és ezen értékelés alapján – jóval a 2021 és 2028 közötti időszakra vonatkozó finanszírozási mechanizmusok lezárulása előtt – meg kell kezdeniük a jövőbeli tárgyalásokat a következő finanszírozási mechanizmusokról annak érdekében, hogy elkerüljék a végrehajtás terén felmerülő hiányosságokat, és lehetővé tegyék a jövőbeli finanszírozási terv hatékony és eredményes programozását.

Halászat, valamint a halak és halászati termékek piacra jutása

46. Az EGT-Tanács nyugtázta az EU Izlanddal és Norvégiával kötött kétoldalú megállapodásaihoz csatolt két azon kiegészítő jegyzőkönyv hatálybalépését, amelyek 2028 áprilisáig vámkontingenseket határoznak meg az ezen országokból származó egyes halak és halászati termékek uniós piacra történő behozatalára vonatkozóan.
47. Az EGT-Tanács tagjai sajnálattal vették tudomásul az Atlanti-óceán északkeleti részén élő makrélaállomány állapotának súlyos romlását, és megerősítették, hogy tisztában vannak annak fontosságával, hogy kellő időben átfogó megállapodás szülessen az elosztásról.
48. Az EGT-Tanács megerősítette továbbá az EGT-megállapodásnak a halak és egyéb tengeri termékek kereskedelméről szóló 9. jegyzőkönyvében foglalt kötelezettségvállalásokat.
49. Az EGT-Tanács tagjai hangsúlyozták a halászati kérdésekben folytatott konstruktív együttműködés nagy jelentőségét, amely együttműködésnek kiegyensúlyozottnak és kölcsönösen előnyösnek kell lennie, különösen a közös érdekű állománnyal való fenntartható gazdálkodás tekintetében.
50. Az EGT-Tanács tagjai elismerték egyrészt azt, hogy fontos továbbra is foglalkozni a lezáratlan halászati politikai kérdésekkel, másrészt pedig azt, hogy a halászati gazdálkodás terén fontos kétoldalú párbeszédet folytatni az EU és az egyes EGT-tag EFTA-államok között, továbbá hogy e viszonylatokban megállapodásokra van szükség a megosztott gazdálkodásról.

Mezőgazdasági kereskedelem

51. Az EGT-Tanács emlékeztetett a szerződő feleknek az EGT-megállapodás 19. cikkével összhangban tett kötelezettségvállalására, és felszólította a feleket, hogy folytassák a párbeszédet a mezőgazdasági termékek kereskedelmére vonatkozó feltételek felülvizsgálata érdekében, hogy saját agrárpolitikájuk keretében fokozatosan liberalizálják a kereskedelmet. Az EGT-Tanács arra ösztönözte a szerződő feleket, hogy az EGT-megállapodáshoz csatolt 3. jegyzőkönyv 2. cikkének (2) bekezdése és 6. cikke keretében végezzenek új felülvizsgálatot a feldolgozott mezőgazdasági termékek kereskedelmi rendszerére vonatkozóan annak érdekében, hogy tovább ösztönözzék a kereskedelmet ezen a területen.